

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ระบุในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้ในมาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550, หน้า19-20)

นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2543, หน้า 25-29)

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

(6) จัดการเรียนให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติแรกที่จะต้องทำหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยตรงในการนำนโยบาย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และของรัฐบาลไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวจักรสำคัญในการควบคุมกำกับดูแลการจัด

การศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชา และเป็นผู้นำทางการศึกษาในโรงเรียน และในชุมชนท้องถิ่น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงตนเองทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของ (กระทรวงศึกษาธิการ 2545, หน้า 4) ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้เป็นข้อใน 8 กลุ่มสาระซึ่งสถานศึกษาจะต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไปจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน

ด้วยเหตุนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2546, หน้า 32) จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นนิติบุคคล โดยกำหนดขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 4 งาน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้บริหารจะต้องปฏิบัติภารกิจทั้ง 4 งานโดยยึดงานวิชาการเป็นงานหลักและงานอื่นเป็นงานสนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและชุมชน

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 มีจุดมุ่งหมายสูงสุด เพื่อให้ประชาชนพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ได้รับการศึกษามีความสามารถและมีคุณลักษณะพื้นฐานคือ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันในเวทีโลก (กรมวิชาการ 2544, หน้า 1) โดยสรุปสาระสำคัญไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนพัฒนาได้โดยการศึกษา การศึกษาต้องเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง อย่่างไรก็ตาม หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาขณะนี้ ก็คือ การปฏิรูปการเรียนการสอน ซึ่งสุมน อมรวิวัฒน์ (2541, หน้า 5) กล่าวตามแนวคิด 5 ทฤษฎี แก่นแท้ของการเรียนการสอน ดังนั้นการปฏิรูปการเรียนรู้ คือการปรับครู เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนจากการสอนตามเนื้อหา เอาวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นเด็กเป็นตัวตั้ง

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่จะต้องดำเนินการให้ทุกเขตพื้นที่ การศึกษา เร่งสนับสนุนส่งเสริม พัฒนาครูผู้สอน ให้สามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของระบบโรงเรียน เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศได้ในอนาคต ผลการจัดการ การศึกษา ได้ตระหนัก และเล็งเห็นเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างยั่งยืน จึงได้มีเทศ ช่วยเหลือติดตามประเมินผล และจัดทำรายงานดำเนินการส่งเสริมตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ขึ้น

เพื่อนำเสนอข้อมูล ความเคลื่อนไหว และผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545, หน้า 18-20)

ปัจจุบันคุณภาพการศึกษาอันเนื่องมาจากการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน บางส่วนยังมีคุณภาพไม่เป็นที่พอใจ ดังข้อมูลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการบริหาร แสดงให้เห็นว่าจะแนะของวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ อังกฤษ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ สรุปว่าผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการไม่เหมาะสม ผู้บริหารให้ความสนใจด้านการสอนน้อยกว่างานอื่นๆ ขาดความเข้าใจในหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ขาดกระบวนการนิเทศการติดตามประเมินผล ไม่สนใจงานพัฒนาด้านวิชาการ จากการประเมินดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ครั้งนี้สืบเนื่องจากการบริหารงานที่ขาดการพัฒนาพฤติกรรมด้านการเรียนการสอนส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 2545-2549)

ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นถึง พฤติกรรมบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารควรได้มีการตรวจสอบและประเมินพฤติกรรมด้านวิชาการของตนเองเพื่อการแก้ไขหรือปรับปรุงอยู่เสมอ ผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมบริหารงานวิชาการอย่างไร หรือเพียงใดนั้น อาจมีแนวทางทำได้หลายประการ เช่น การประเมินจากผู้บังคับบัญชา การประเมินจากตัวผู้บริหารเอง หรือการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งในแนวทางการประเมินดังกล่าวนี้ จากการมองอย่างยุติธรรมแล้ว จะทำให้ผู้ประเมินรู้จักตนเอง ซึ่งการรู้จักตนเองในการทำงานนั่นเอง ที่จะทำให้ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากคนทั้งหลาย ส่วนการประเมินจากครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชานับว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่ง ที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารได้ เพราะผู้ได้บังคับบัญชาถือว่าเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมากกว่าบุคคลอื่น ดังนั้นการประเมินจากครูผู้สอน จะให้ภาพของการบริหารวิชาการที่เชื่อถือได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2549, หน้า 1)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 15-16) ได้รวบรวมความสำคัญ ของการบริหารงานในความรับผิดชอบของสถานศึกษา โดยแยกเป็น 7 งาน การบริหารงานวิชาการ มีอัตราถึงร้อยละ 40 ซึ่งจากตัวเลขดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการ มีอัตราส่วนถึงร้อยละ 40 ซึ่งจากตัวเลขดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญ และจากผลการทดสอบแห่งชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ปีการศึกษา 2549 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังแสดงไว้ในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี
ปีการศึกษา 2549

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (National test : NT)							
ช่วงชั้นที่	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	สังคมศึกษา	เฉลี่ยร้อยละ	เฉลี่ยร้อยละ ระดับประเทศ
1	52.87	42.45	47.08	-	-	28.48	-
2	43.01	37.96	42.81	31.37	-	31.83	31.85
3	42.94	29.38	37.20	28.36	39.37	35.45	37.39
4	50.33	28.69	34.62	29.55	36.65	35.81	37.02

ที่มา : ข้อมูลทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี (ผลการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2549, หน้า 170)

จากข้อมูลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าจะแนบเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ซึ่งควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน อันเป็นเป้าหมายหลักของ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาและเป็นดัชนีชี้วัดถึงความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารในการบริหารวิชาการ ถือเป็นงานสำคัญและเป็นหัวใจของการบริหารงานทั้งหมด

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ความเชื่อของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของพวกเขในการปรับปรุงและพัฒนาการแสดงออกในเชิงวิชาการของนักเรียนพบว่า ผู้บริหารเหล่านั้นมีความเชื่อว่าการจัดการ 3 ประการ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อการติดตามและนิเทศการสอน การจัดการการเรียนการสอนในโรงเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชนมีผลต่อการปรับปรุงและพัฒนาการแสดงออกของนักเรียนในเชิงวิชาการ

สรุปได้ว่า งานบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ เป็นภารกิจหลักของการจัดการศึกษาทุกช่วงชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของงานวิชาการ เพราะงานวิชาการเป็นงานที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการศึกษา ให้มีพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจอารมณ์และสังคมที่เหมาะสมกับวัย มีความรู้คู่คุณธรรมที่จะดำรงชีวิตอยู่ร่วมในสังคม อย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย อย่างมีศักดิ์ศรีและภาคภูมิใจ สามารถพึ่งตนเองได้ มี

ทักษะที่จะแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เหตุผลดังกล่าวผู้วิจัย เห็นความสำคัญ จึงสนใจที่จะทำการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนความคิดเห็นของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและ ความร่วมมือของชุมชน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

1. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ประกอบในการบริหารงานวิชาการและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ
2. ใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรีพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพิจารณาการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา

กรอบแนวการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดจากคู่มือการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 , หน้า 32) ที่กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานและการจัดการสถานศึกษาด้านการบริการงานวิชาการ 5 ด้านดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการนิเทศภายใน และการแนะแนว
4. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
5. ด้านการประกันคุณภาพของการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรีปีการศึกษา 2549 จำนวน 137 โรงเรียน 2,028 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียน	137	คน
2. ครู	1,891	คน

กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามานะ (ลัว่น สายยศและอังคณา สายยศ 2538, หน้า 298) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 334 คน จากนั้นได้สุ่มแบบอย่างง่าย ในแต่ละกลุ่ม ได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน	59	คน และ
2. ครู	275	คน (จากอ้างอิงข้อมูลฝ่ายบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ตำแหน่ง (สถานภาพในการปฏิบัติงาน)

1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

1.1.3 ครูวิชาการ

1.1.2 ครู

1.2 ขนาดของโรงเรียน

1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

1.3 แหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

1.3.1 มาก

1.3.2 ปานกลาง

1.3.3 น้อย

1.4 ความร่วมมือของชุมชน

1.4.1 มาก

1.4.2 ปานกลาง

1.4.3 น้อย

2. ตัวแปรตาม (dependent variable) พฤติกรรมการบริหารงาน

- 2.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
- 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านการนิเทศภายในและการแนะแนว
- 2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
- 2.5 งานด้านการประกันคุณภาพของการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสรุปเป็นคำนิยามศัพท์เฉพาะดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การกระทำที่แสดงออก ทาง การปฏิบัติของ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน

2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานหรือดำเนินงานด้านวิชาการของ ผู้บริหาร ครูผู้สอนในโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานวิชาการ 5 ด้าน ต่อไปนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร หมายถึง การมวลประสบการณ์ที่จัด ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ จะต้องคำนึงถึงความพร้อม ของสถานศึกษามีปัญหาท้องถิ่นและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เสริมสร้าง ความเป็นมนุษย์ในการพัฒนาตนเอง

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ต้องอาศัยวิธีการที่หลากหลายครูผู้สอนต้องจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ให้เกิดพัฒนาการ ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และมีการติดตามผลเพื่อนำมาพัฒนา

2.3 ด้านการนิเทศภายใน หมายถึง การร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาการทำงานของ บุคลากรในโรงเรียนให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

2.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่จัดทำให้ทราบถึง ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ทั้งผลการสอนของครู ผลการเรียนของนักเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรสิ่งที่สำคัญจากการวัดผลและประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของ ครูผู้สอนและผู้บริหาร ว่าบรรลุผลในการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายปลายทางของหลักสูตร

2.5 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผล และติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของ สถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ หรือนโยบายด้านการบริหารงานวิชาการ

3.1 ผู้อำนวยการของโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่มีอำนาจทำหน้าที่ตัดสินใจ หรือวางนโยบายด้านการบริหารสถานศึกษา

3.2 ครูวิชาการ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ปริมาณการรับผิดชอบนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จากเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546, หน้า 9 – 10) ซึ่งการวิจัยนี้แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนทำการศึกษาอยู่ในโรงเรียนตั้งแต่ 1 – 570 คน มีจำนวนห้องเรียน 1-12 ห้องเรียน

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนทำการศึกษาอยู่ในโรงเรียนตั้งแต่ 571 – 1,140 คน มีจำนวนห้องเรียน 13-36 ห้องเรียน

4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนทำการศึกษาอยู่ในโรงเรียนตั้งแต่ 1,141 – 2,500 คน มีจำนวนห้องเรียน 37 ห้องเรียนขึ้นไป

5. ครู หมายถึง ครู อาจารย์ และบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนและการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

6. รับผิดชอบต่อกรรมการบริหารงาน หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ พร้อมทั้งการบริหารงานจัดการดำเนินงานตามขอบข่าย และภารกิจโดยใช้ทรัพยากรทางการบริหาร เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

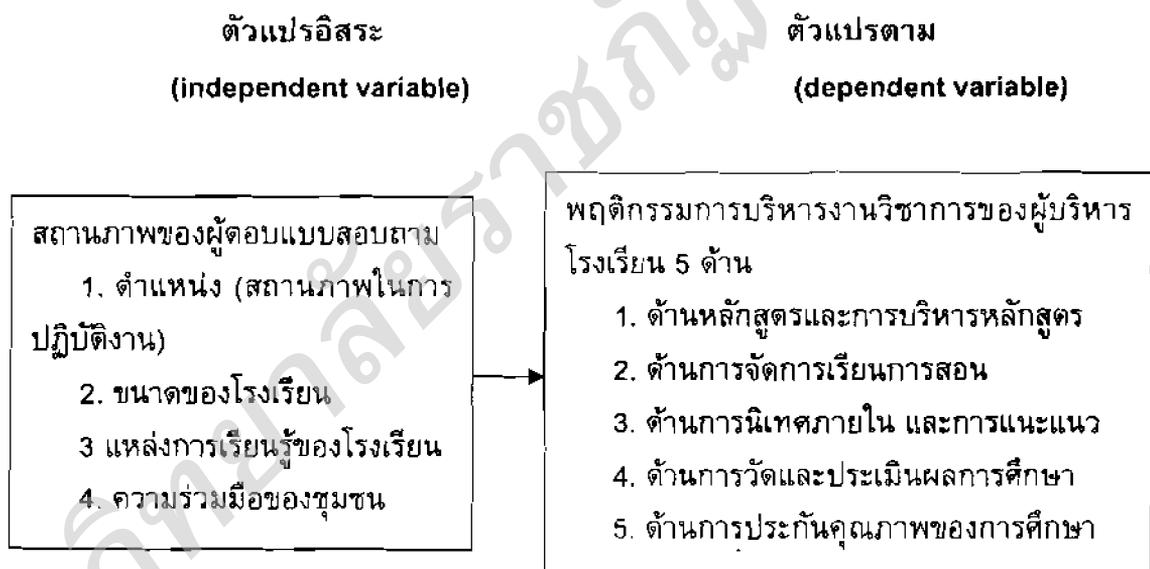
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในปีการศึกษา 2549 ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่ได้รับการกระจายอำนาจตามโครงสร้างการบริหารงานใหม่

8. แหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน หมายถึง แหล่งข้อมูลที่บุคคลในท้องถิ่นรวมทั้งแหล่งเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายการเรียนรู้ในท้องถิ่น การจัดสื่อการเรียนรู้มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ และเทคโนโลยี เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร วัสดุสิ่งตีพิมพ์ของชุมชน ช่างฝีมือผู้มีความรู้ความชำนาญด้านต่างๆ หน่วยงานของรัฐ

9. ความร่วมมือของชุมชน หมายถึง มีการประสานร่วมมือกัน บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดจากคู่มือการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 32) ที่กำหนดขอบข่ายและภารกิจบริหารงานของโรงเรียนด้านการบริหารวิชาการ ซึ่งพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียน ควรจะมีไว้เพื่อให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น ในการวิจัยครั้งนี้วัดจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สอบถามจำแนกตาม ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ความร่วมมือของชุมชนมีความแตกต่างกัน